Mulighetsstudie for flerbrukshall med regionalt anlegg for friidrett, skytesport, klatring og ballidrett

Rapport og anbefalinger for etablering i Sør-Troms, Harstad
September 2025

Sammendrag

Denne rapporten belyser mulighetene for etablering av en flerbrukshall i Sør-Troms, tilrettelagt for friidrett, skytesport, klatring og ballidretter. Rapporten er utarbeidet av en prosjektgruppe bestående av representanter for styrene i IK Hind (friidrett), Harstad Pistolklubb, Harstad Klatreklubb og Harstad Volleyballklubb.

Mulighetsstudien er gjennomført som del av fase 1, *idéfasen*, iht. «Prosjektveileder gode idrettsanlegg». Den består av følgende hovedelementer:

- Situasjonsbeskrivelse
- Formål med prosjektet
- Mulige lokaliteter og vurdering av disse
- Alternative gjennomføringsmodeller

Mulighetsstudien har ikke som formål å beslutte endelig lokalisasjon eller utforming av flerbrukshallen, men å bringe frem kunnskap og vurdere de mulighetene som finnes. Slike beslutninger vil inngå i *konseptfasen* (fase 2) hvor lokalitet og utforming, finansiering, organisering m.m. som kreves for å realisere anlegget.

Rapporten dokumenterer et behov for en flerbrukshall i Sør-Troms, særlig for idretter som i dag mangler egnete hallfasiliteter. Etableringen vil styrke idrettstilbudet både i Sør-Troms og nordre Nordland, og samtidig åpne for sambruk med mange andre idretter.

Med utgangspunkt i befolkningstetthet og infrastruktur, vurderes Harstad kommune å være den mest egnede plasseringen for en ny hall. Innenfor kommunen har prosjektgruppen vurdert ulike lokaliteter, og anbefaler at konseptstudien videreføres med Stangnes idrettspark som egnet lokalisasjon. Samtidig understrekes det åpenhet for andre hensiktsmessige lokalisasjoner.

Prosjektgruppen vil ha behov for økonomisk støtte til forprosjektet, og håper at regionale organer ser at prosjektet vil ha verdi langt ut over enkeltkommuner og enkeltfylker, og støtter det som en felles satsing i regionen.

Illustrasjon: Grimstad Arena

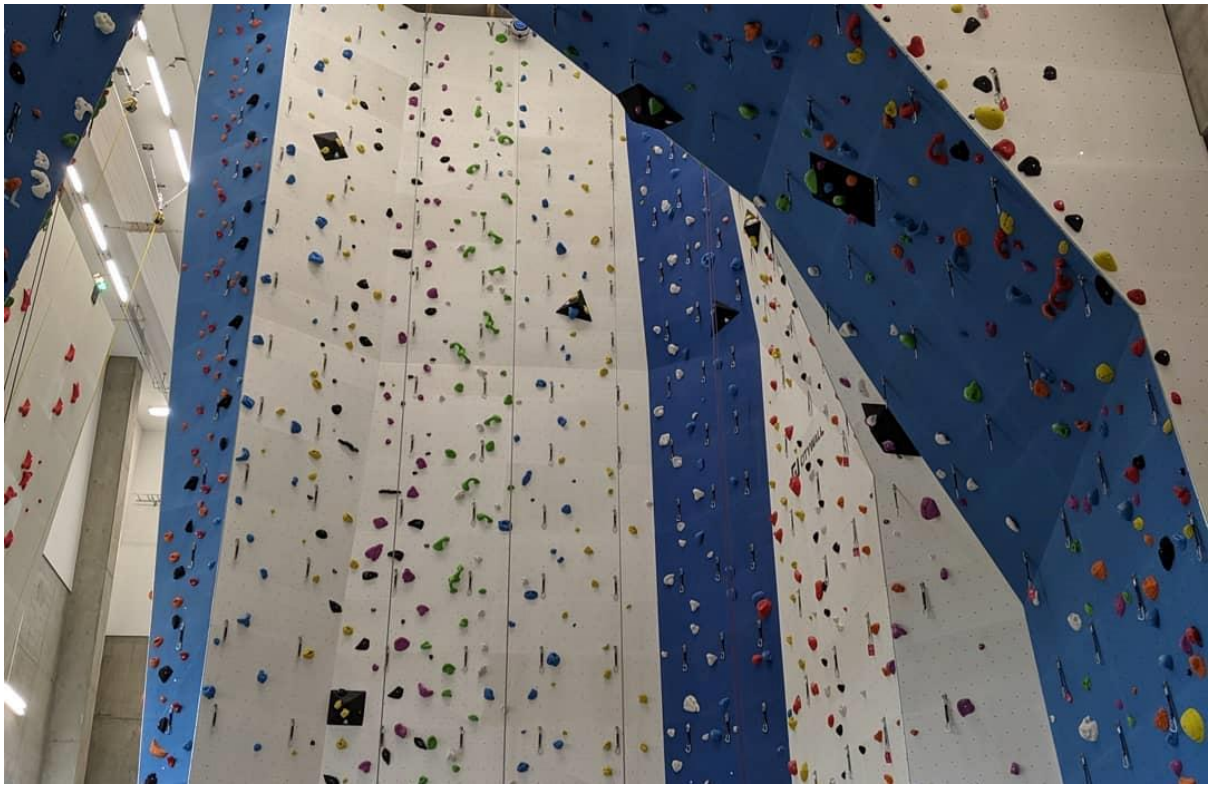

Illustrasjon: Tromsø klatresenter

Innhold

Sammendrag 1
Innhold 3
1 Innledning 4
2 Situasjonsbeskrivelse 5
2.1 Hallsituasjonen i Harstad 5
3 Behovsanalyse 7
3.1 Friidrett 7
3.2 Sportsskyting 8
3.3 Klatring 9
3.4 Volleyball 9
3.5 Andre idretter 10
3.6 Konklusjon 10
4 Muligheter med en ny flerbrukshall 10
4.1 Ringvirkninger av regionale anlegg 10
4.2 Bærekraft 10
5 Lokalisering 11
5.1 Formål 11
5.2 Kriterier 11
5.3 Mulige lokaliteter 12
5.4 Anbefaling 16
6 Utforming 17
6.1 Idrettsspesifikke krav 17
6.2 Universell utforming 22
6.3 Adkomst og parkering 22
7 Organisering og finansiering 23
7.1 Forankring i involverte klubber og krets 23
7.2 Forankring i idrettsrådet 23
7.3 Samarbeid med kommune 23
7.4 Finansiering 23
7.5 Eierskap og drift 24
8 Konklusjon og anbefaling 24
9 Referanser 25

1 Innledning

Harstad idrettsråds anleggsprioritering har siden rapporten «Idrettsbyen Harstad» hatt prioritet på behovet for flerbrukshall med bl.a. innendørs friidrettshall. Etter at kommunen valgte å bygge egen hall for turn- og kampsport har friidrett, skytesporter, klatring og en del ballidretter etablert et samarbeid for å sikre en videreføring av planlegging av en flerbrukshall, som opprinnelig var skissert i rapporten.

På Harstad idrettsråds årsmøte i 2025 ble flerbrukshall for friidrett, ballsport, skytesport og klatring besluttet som det neste anlegget som bør etableres i kommunen. Formålet med denne mulighetsstudien er å utrede denne anleggsutviklingen.

Arbeidet er forankret i Harstad idrettsråd, Norges Friidrettsforbund, Troms Friidrettskrets, Norges Sportsskytterforbund og Troms Skytterkrets. I Troms Idrettskrets' anleggsplan er innendørs friidrettshall prioritert som nummer 2, etter isanlegg (under realisering). I praksis er dette flerbruks anlegget altså på 1. prioritet.

Prosjektgruppen:

- Mette Stattin, IK Hind
- Helge Ellefsen, Harstad Pistolklubb
- Stig Indregaard-Lilleng, Harstad Pistolklubb
- Ruben Hanssen, Harstad Klatreklubb
- Kjell Arvid Andersen, Harstad Volleyballklubb

Norconsult AS, ved Tor Charles Holmgren, har bidratt til utforming av rapporten

2 Situasjonsbeskrivelse

2.1 Hallsituasjonen i Harstad

I Harstad kommunes oversikt over innendørshaller er det registrert 6 kommunale anlegg. Av disse er 5 haller i hovedsak beregnet for innendørs ballidretter og 1 hall i hovedsak beregnet for fotball. I tillegg kommer 3 fotballhaller som er drevet av klubber. Enkelte av disse anleggene har fasiliteter som kan benyttes av andre idretter.

2.1.1 Friidrett

Friidrett har økende popularitet, i Harstad, der IK Hind nærmer seg 200 medlemmer, hovedsakelig barn og unge, men også en god andel voksne og veteraner. I tillegg driver mange uorganisert med mosjonsløping, eksempelvis har løpegruppa Team 6847 nesten tusen medlemmer.

Stangnes idrettspark er et fullverdig utendørs friidrettsanlegg, eid av Harstad kommune. Anlegget kan ikke brukes i vinterhalvåret. Da er friidretten henvist til en 50 m sprintstripe og en lengdegrop i Hålogalandshallen. Kapasiteten i denne hallen er svært begrenset med få treningstimer. De små fasilitetene er utilstrekkelige for friidrettens mange øvelser og dekker heller ikke behovet for langsprint og distanseløp, hopp eller kast. Det er ikke mulig å arrangere konkurranser innendørs i Harstad, noe som hemmer både rekruttering og prestasjonsutvikling. Uten tilstrekkelige forhold har utøverne vært nødt til å reise sørover for å trene og konkurrere, noe som både skaper økonomiske og praktiske utfordringer.

2.1.2 Sportsskyting

Harstad Pistolklubb er eier og driver av egen utendørs skytebane på Heggenkollen i Harstad kommune, og har overkant av 100 medlemmer per i dag. Medlemsmassen strekker seg fra 12 til 74 år, og sportsskyting er en livslang idrett som stimulerer til økt aktivitet i alle aldersgrupper. På Heggenkollen er klubbens treningsmuligheter dessverre sterkt begrenset av gjeldende reguleringsplan for skytebanene på Heggenkollen. Reguleringsplanen gir oss bare mulighet for å trene vår/ sommer/ høst fra mandag til og med torsdag. Dette gjør at klubbens ungdommer og andre medlemmer som reiser bort i uka på skole eller jobb, i realiteten ikke har muligheter for å trene på idretten sin. Behovet for et innendørs anlegg for sporten vår er således formidabel. Sportsskyting er en konsentrasjons- og presisjonsidrett, som Harstad Pistolklubb ønsker å satse på for barn og ungdom. Til tross for venteliste for sikkerhetskurs hos oss, viser det seg dessverre vanskelig å rekruttere i denne gruppen uten ordentlige fasiliteter og gode treningstilbud. Et innendørs anlegg er derfor et være eller ikke være for Harstad Pistolklubb og medlemmenes videre satsing på sporten.

2.1.3 Klatring

Harstad Klatreklubb er Harstads nest største idrettslag målt i antall medlemmer. Det er en veldrevet klubb med solid økonomi. Klubben gir det eneste klatretilbudet i området, og vi vil framheve det betydelige bidraget dette gir til bolyst i Harstad.

HKK har etablert seg i to kommunale haller i Harstad, i Hålogalandshallen (tauklatring) og Harstadhallen (buldring). Klatreveggen i Hålogalandshallen har 360m2 veggflate og 23 led-linjer. Den er 11.8 m på sitt høyeste, 7.5 m på sitt laveste. Den ble bygget i 2015, og utvidet hele

tre ganger, sist i 2021. HKK bruker store ressurser på å tilby klatreruter av høy kvalitet, og skifter ut ruter minst to ganger per år.

Klatreveggen i Hålogalandshallen

HKK kan kun tilby et svært begrenset buldreanlegg. I Harstadhallen har vi et rom på ca 4x6m, hvor klubben har bygget en skråvegg og lagt fallmatte på gulv. I tillegg har vi et 4x4m stort klatrebrett "Kilterboard" i Hålogalandshallen.

Buldrerom Harstadhallen

Klubben har gjort maksimalt ut av de tildelte arealer, og kan ikke utvide verken buldring eller tauklatring uten å komme i mer konflikt med andre brukere av hallene.

Det høye medlemstallet til tross, har klubben et svært høyt gjennomtrekk av barnefamilier. Dette forklares med at vi mangler både et tauklatreanlegg med dedikerte linjer for barn, og ikke minst et manglende buldre-tilbud, som ikke er i areal- og støykonflikt med annen hallaktivitet.

Buldring er klatring uten tau, og dermed uten krav til kompetente sikrere. Krav til kurs og kompetanse utgjør en stor barriere for rekruttering og opprettholdelse, og det gjelder både

foreldre som må sikre sine barn, og ungdommer som vil prøve ut sammen med venner.

Slik anlegget er i dag, evner det ikke å omfavne det brede spekter av mennesker i lokalsamfunnet som vi ser klatresporten gjøre i andre byer; familier, enslige, studenter, funksjonshemmede, skoleklasser og ideelle foreninger. Vi opplever interesse fra disse gruppene, men sliter med å kunne gi et tilbud. Vi ønsker å tilby et langt bredere lavterskeltilbud.

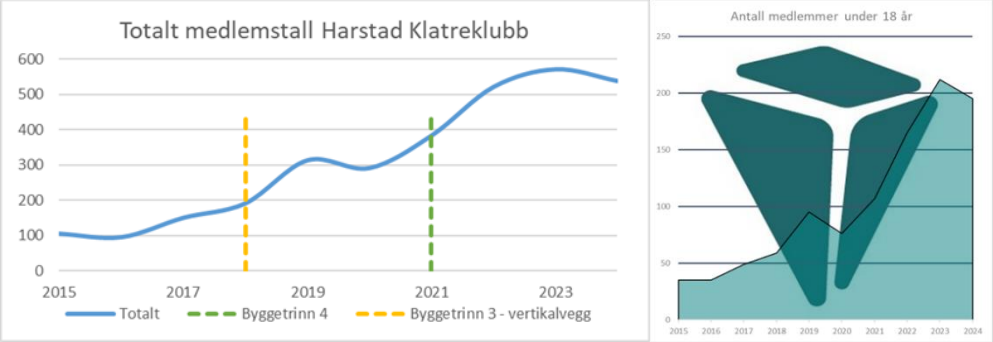

Illustrasjon: Medlemstallutvikling Harstad Klatreklubb

2.1.4 Volleyball

Harstad Volleyballklubb ble startet i 1977, og reetablert i 2023. I den første perioden arrangerte klubben to cup-finaler, hvorav den ene hadde 1200 tilskuere. I tillegg arrangerte klubben flere landskamper, og en europacup-turnering. Etter re-etableringen er Harstad VBK en av klubbene i Harstad som har hatt størst økning i medlemstallet. Klubben har som mål å ytterligere utvikle sitt tilbud. Dette forutsetter imidlertid at klubben har nødvendige treningsfasiliteter som imøtekommer en slik utvikling/ tilstrømming av nye medlemmer. Per i dag er det flere haller i Harstad som kan benyttes til volleyball, men den begrensede hallkapasiteten vanskeliggjør økt aktivitet. I tillegg ønsker man bedre kapasitet til å arrangere turneringer, samlinger og en kamparena med utvidet tribune.

2.1.5 Andre idretter

En flerbrukshall som planlegges nå vil kunne brukes av mange flere idretter enn de som per nå er engasjert i prosjektet. Innenfor en rundbane for friidrett er det en flate som kan benyttes til alle type ballidretter, og det vil derfor være en mulig trenings- og kamparena for bl.a. innebandy, basketball, håndball, bordtennis og andre ballsporter. Skytebanen vil ha mulig sambruk med bl.a. bueskyting. I tillegg vil en hall ha andre brukere, som ikke-sportslige arrangementer, messer, konserter o.l.

3 Behovsanalyse

3.1 Friidrett

Friidrett er i dag en helårssport. Utendørssesongen på 400m bane varer fra mai til september, mens innendørssesongen strekker seg fra januar til april. I Harstad mangler det egnete vinterfasiliteter, og utøverne i IK Hind henvises til fotballhaller og skolegymsaler. I dag finnes ingen innendørs friidrettsfasiliteter i Nord-Norge; nærmeste hall er Steinkjer, i Trøndelag. Dette gjør satsing krevende for landsdelens friidrettsutøvere. Friidretten i Nord-Norge er i hovedsak konsentrert i Troms/ nordre Nordland og Helgeland/ søndre Nordland.

Behovet er tydelig: Uten friidrettshall stiller nord-norske utøvere langt svakere enn konkurrenter i sør- og midt-Norge. Styret i IK Hind har vedtatt å bidra i anleggsutvikling, og mener et regionsanlegg bør etableres på en lokasjon med akseptabel reisetid for flest mulig klubber. I denne regionen er det tre aktive friidrettsklubber, som alle jevnlig vil kunne bruke en hall i Harstad. Behovet støttes av Troms friidrettskrets, Troms idrettskrets og Norges Friidrettsforbund. I henhold til NFIFs strategiske plan skal nye anlegg dekke lokale, regionale eller nasjonale behov. Mens det samlede antallet friidrettsanlegg utendørs vurderes som relativt godt, er det for mange som har for lang vei til nærmeste innendørsanlegg tilpasset friidrett.

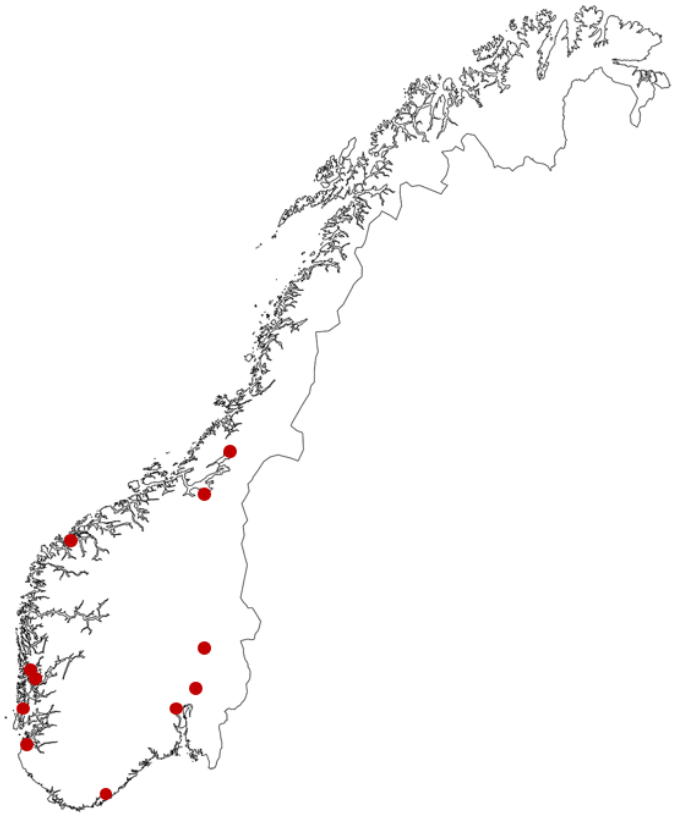

Lokasjon av friidrettshaller i Norge

3.2 Sportsskyting

Harstad Pistolklubb har i dag ingen innendørsanlegg, og mangler dermed treningsmuligheter gjennom vinterhalvåret. Dette gir klubbens medlemmer et betydelig dårligere utgangspunkt sammenlignet med konkurrenter som har tilgang til helårstrening, og gjør det utfordrende å opprettholde utvikling og rekruttering. For å kunne arrangere både regionale og lokale konkurranser, samt tilby gode treningsforhold for både nye og etablerte medlemmer, er det et stort behov for et regionalt innendørsanlegg i vår region.

Per i dag er det nærmeste regionale innendørsanlegget for sportsskyting i Stjørdal, der Stjørdal Sportsskytterklubb har opplevd stor vekst etter åpningen av sitt nye anlegg på Skatval i 2022. Nord for Stjørdal finnes det ingen tilsvarende anlegg, verken i Troms eller Finnmark. Et nytt regionalt innendørsanlegg i Harstad vil derfor ha stor betydning for utviklingen av

sportsskyting i hele Nord-Norge, og vil kunne bidra til økt aktivitet, rekruttering og mulighet for å arrangere større stevner lokalt.

Både Norges Sportsskytterforbund og Troms Skytterkrets støtter ønsket om et regionalt anlegg i en flerbrukshall, og ser dette som et viktig tiltak for å styrke idretten i landsdelen.

3.3 Klatring

Klatreanlegget i Harstad er begrensende for utvikling i tilbud. Fravær av lokal uteklatring, geologisk begrunnet, gjør innendørs klatring til eneste mulighet for utøvelse av sporten. Interessen for klatring i området er langt større enn det som kan tilbys, og aktivitet begrenses av tilgjengelig anlegg særlig for familier, enslige og funksjonshemmede.
Harstad Klatreklubbs langsiktige mål er å senke terskel for klatring: Mer buldring, barneklatrevegg, autobelay, skjermet område, samtidig som vi opprettholder et attraktivt tilbud for erfarne klatrere. Dette er vedtatt på årsmøter fra 2021 til 2025.

Ønsket utvikling krever arealer i en ny flerbrukshall, hvor klatring er tildelt separate områder skjermet fra støy-, støv- og arealkonflikt med andre idretter. Årsaken til medlemsgjennomtrekk, antas å være anleggets plassering i en støyende flerbrukshall, anleggskapasitet og at tauklatring krever foreldre/venner med brattkort. Dersom vi hadde hatt autobelay eller bra barne-/ungdomsbuldring, kunne antallet Harstadfamilier som forblir klatrere, vært større.

Harstad Klatreklubb startet i 2025 et forprosjekt på anleggsutvikling, og ønsker å kraftsamle om en ny flerbrukshall gjennom Harstad Idrettsråd. Gode eksempler på flerbrukshaller med klatring er Ulstein Arena og Tromsø Klatresenter. Steinkjerhallen er også en flerbrukshall med klatring, hvor buldring og klatring er separert, og klatrevegg er satt på et begrenset område av friidrettsbanens kortside. Dette er ikke en ideell løsning for klatring, med tanke på barnevennlighet, støy og sikkerhet. Se idrettsspesifikke krav for detaljer.

3.4 Volleyball

Harstad Volleyballklubb har vokst betydelig i både medlemsmasse og sportslige ambisjoner siden reetableringen, og har i dag et bredt tilbud som favner fra nybegynnere til toppsatsing. Denne veksten har imidlertid ført til et økende press på tilgjengelige treningsfasiliteter.

Dagens hallkapasitet i Harstad er ikke tilstrekkelig for å dekke klubbens behov. Volleyball krever spesifikke fasiliteter med riktig takhøyde, gulvtype og utstyr, og konkurransen om halltid med andre idretter gjør det vanskelig å opprettholde et stabilt og kvalitativt treningstilbud. Dette går særlig utover ungdomsgruppene og rekrutteringen, som er avgjørende for klubbens fremtid.

Behovet strekker seg imidlertid utover daglig trening. Harstad Volleyballklubb arrangerer allerede regionale samlinger, treningshelger, kamper og turneringer. Dette krever fasiliteter som kan håndtere aktivitet på flere baner samtidig, tilskuerplasser, garderober og teknisk utstyr. En ny innendørshall med tilrettelagte volleyballfasiliteter vil gjøre det mulig å arrangere større turneringer og cuper som tiltrekker lag fra hele landet. Klubben kan også på bedre måte være vertskap for regionale og nasjonale samlinger for ungdom og elite. Det vil gi mulighet for flere treningstimer, bedre utviklingsforhold for unge utøvere, og åpne for større turneringer og arrangementer som kan sette Harstad på kartet nasjonalt.

3.5 Andre idretter

Den generelle tilgjengeligheten på innendørshaller i Harstad er begrenset. Det er mange idretter som trener på små og uegnede flater. Å øke kapasiteten i området vil være en gevinst for de fleste idrettslag i kommunen.

3.6 Konklusjon

Grunnlaget for å etablere en flerbrukshall i Harstad er ansett som godt. Det er behov for mer hallkapasitet, og det er flere idretter som ikke har treningsfasiliteter tilpasset den aktiviteten de utøver.

4 Muligheter med en ny flerbrukshall

4.1 Ringvirkninger av regionale anlegg

Behovet for moderne idrettsfasiliteter i Nord-Norge er stort, og en flerbrukshall som samler flere idretter under samme tak vil være et viktig steg i riktig retning. Harstad har en strategisk beliggenhet ved Vågsfjorden, med god tilgjengelighet fra byer og tettsteder som Tromsø, Finnsnes, indre Troms, Narvik, Lofoten og Vesterålen. Regionen Hålogaland, med sine 117 000 innbyggere – en fjerdedel av landsdelens befolkning (2023) – utgjør et naturlig nedslagsfelt for et slikt anlegg.

Med ferdigstillelsen av Hålogalandsveien i 2028 vil reiseveien til Harstad bli enda mer effektiv, og gjøre det mulig for utøvere fra hele regionen å delta i trening og konkurranser innenfor omtrent to timers kjøring. Dette gir grunnlag for bred aktivitet på tvers av idretter, og åpner for større mesterskap med positive effekter for både reiseliv og lokal handel.

En flerbrukshall vil ha stor betydning for lokalsamfunnet – sosialt, økonomisk og helsemessig. Den vil fungere som et samlingspunkt for barn, unge og voksne, og legge til rette for samtidig aktivitet innen ulike idretter. Skoler i nærområdet kan bruke hallen i undervisningen og introdusere elevene for et mangfold av idrettsgrener.

Som regionalt anlegg vil hallen bidra til økt aktivitet i kommunen og gjøre Harstad mer attraktiv som vertskommune for arrangementer. Dette gir ringvirkninger for næringslivet, særlig innen handel, transport og overnatting. Ved å samlokalisere flere idretter oppnås effektiv arealbruk og bedre økonomisk utnyttelse. En flerbrukshall er ikke bare et idrettsanlegg – det er en folkehall som styrker både bo- og bli-lysten i kommunen.

4.2 Bærekraft

Bygging av et flerbruksanlegg er et tiltak for å fremme miljømessig og samfunnsmessig bærekraft. Ved å samle flere idretter under samme tak, oppnås høy bruksverdi og en mer effektiv ressursutnyttelse. Dette er ofte et mer klimavennlig alternativ enn å etablere flere separate anlegg for ulike behov.

Anlegget bør planlegges med fokus på energieffektivitet og bærekraftige løsninger. Det anbefales å bygge hallen med høy energiklasse, samt å implementere smart styring av lys og varme for å redusere energiforbruket. En livsløpskostnadsanalyse vil være et nyttig verktøy for å

identifisere investeringer som gir lavest driftskostnader over tid, eksempelvis energibesparende tiltak.

Valg av byggematerialer og metoder bør også ta hensyn til miljøpåvirkning. Bruk av klimavennlige materialer med lavt karbonavtrykk, samt byggemetoder som ivaretar natur og omgivelser, vil bidra til å redusere anleggets totale miljøbelastning.

Tomtevalg er en sentral del av bærekraftsvurderingen. Dersom det finnes tilgjengelige tomter som kan benyttes uten omfattende naturinngrep, vil dette være fordelaktig. I tillegg bør tomten være lett tilgjengelig for brukerne, slik at behovet for persontransport reduseres. God adkomst via kollektivtransport, sykkel og gangvei vil bidra til lavere utslipp og økt tilgjengelighet.

Samling av idrettsaktiviteter i ett regionalt anlegg gir også betydelige miljøgevinster ved å redusere transportbehovet for både utøvere og publikum. Dette gir lavere utslipp og mindre belastning på infrastrukturen. Samtidig oppnås effektiv arealutnyttelse, noe som gir økonomiske fordeler både i byggefasen og ved drift og vedlikehold.

Målet er å etablere et fremtidsrettet samfunnsbygg som støtter opp under nasjonale og globale bærekraftsmål, og som bidrar positivt til både miljø, folkehelse og lokal utvikling.

5 Lokalisering

5.1 Formål

Prosjektgruppens målsetning har vært å finne mulige lokaliteter, enten som konkrete eiendommer, eller som områder der den eksakte lokaliseringen må defineres nærmere senere. Det har vært en forutsetning at lokaliseringen skal gi en betydelig økt tilgjengelighet til den spesifikke hallkapasiteten i Sør-Troms og Nordre Nordland, og at den derfor skal etableres i Harstad kommune.

5.2 Kriterier

Tilstrekkelig areal for bygging av et fremtidsrettet anlegg for alle idrettene.

- Arealstørrelse: Tomt hall, ca 8 - 10.000 m2, i tillegg areal til parkering ca 25 m2 pr. parkeringsplass. Høyde hovedhall: ca 12 m, tauklatredelen av anlegget krever minst 14 m vegghøyde. Klatrehallen kan starte i en underetasje av hallen, og gir derfor ikke økt høyde på hallen.
- Topografi: Ikke for store høydeforskjeller, da det gir mer krevende planlegging og ofte dyrere løsninger.
- Grunnforhold: Området bør ha stabile grunnforhold.
- Arealkonflikt: Området bør være regulert for formålet slik at ikke evt omregulering vil være for krevende.
- Infrastruktur: Veg, strøm, vann, avløp, kollektivbetjening m.m. bør være etablert for å gi rimeligere utbygging

5.3 Mulige lokaliteter

5.3.1 Stangnes idrettspark

Stangnes idrettspark inneholder friidrettsbane, håndballhall og turn-og kampsporthall. Området er regulert til idrettsformål og i kommunalt eid. Området var tidligere et dalsøkk som ble fylt opp med jord- og sprengsteinmasser i fm etableringen av Stangnes Syd (næringsarealet øst for tomten) i første halvdel av 80-tallet. De oppfylte massene har satt seg gjennom 40 - 45 år, og er i dag stabile for fundamentering av en hall av denne typen. Friidrettsbanen i søndre del av området ble etablert ca 2010, og ligger på den samme oppfyllingen. Der har ikke vært setninger siden banen ble bygget.
Tomten er regulert med maksimal byggehøyde til kote +45. I forhold til dagens "grusbane" kan det bygges en hall med høyde inntil 13,5 m innenfor dagens reguleringsplan. I tillegg må det søkes dispensasjon for å utnytte arealet, da reguleringsplanen har en begrensning på 15% BYA (tomtens areal er 30.700 m2) og avstandskrav til fylkesvei.

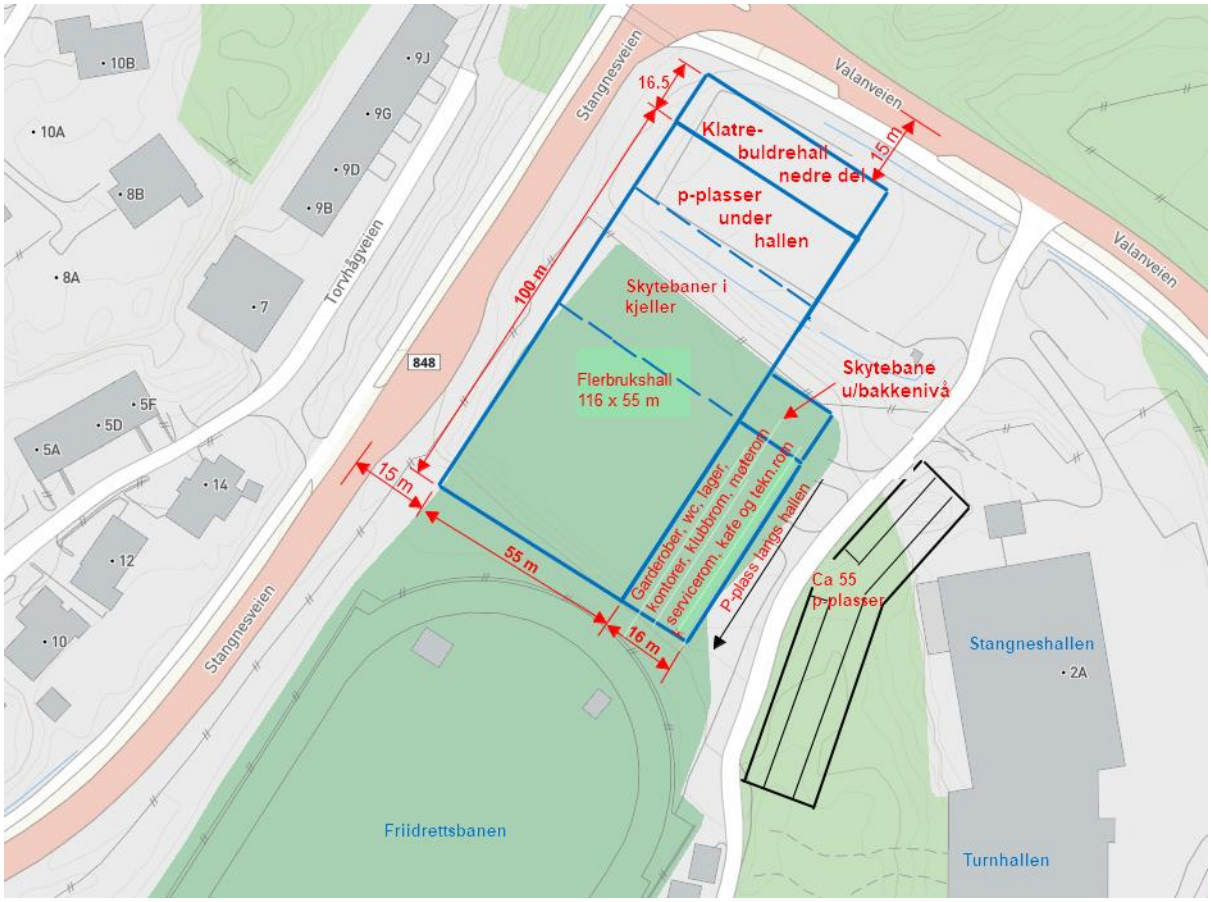

Illustrasjon: Situasjonsplan Stangnes Idrettspark-området med mulig hallplassering

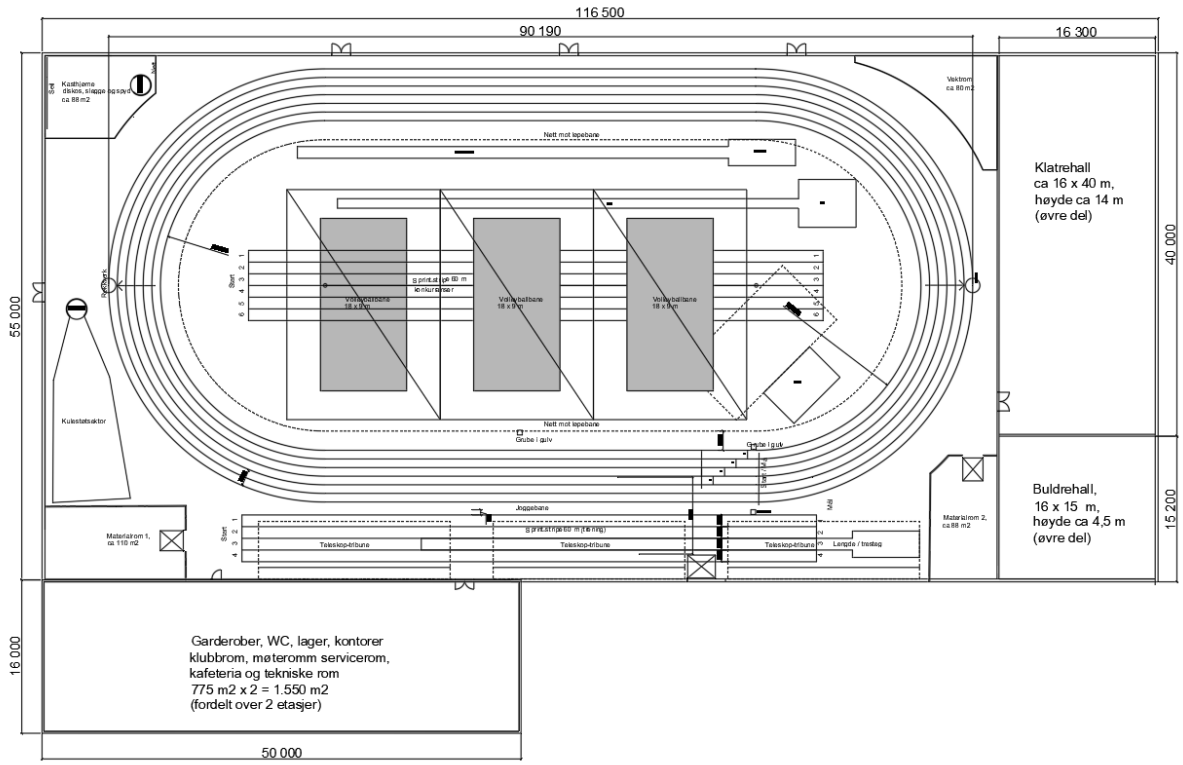

Figur: Forslag til plan 1. etasje

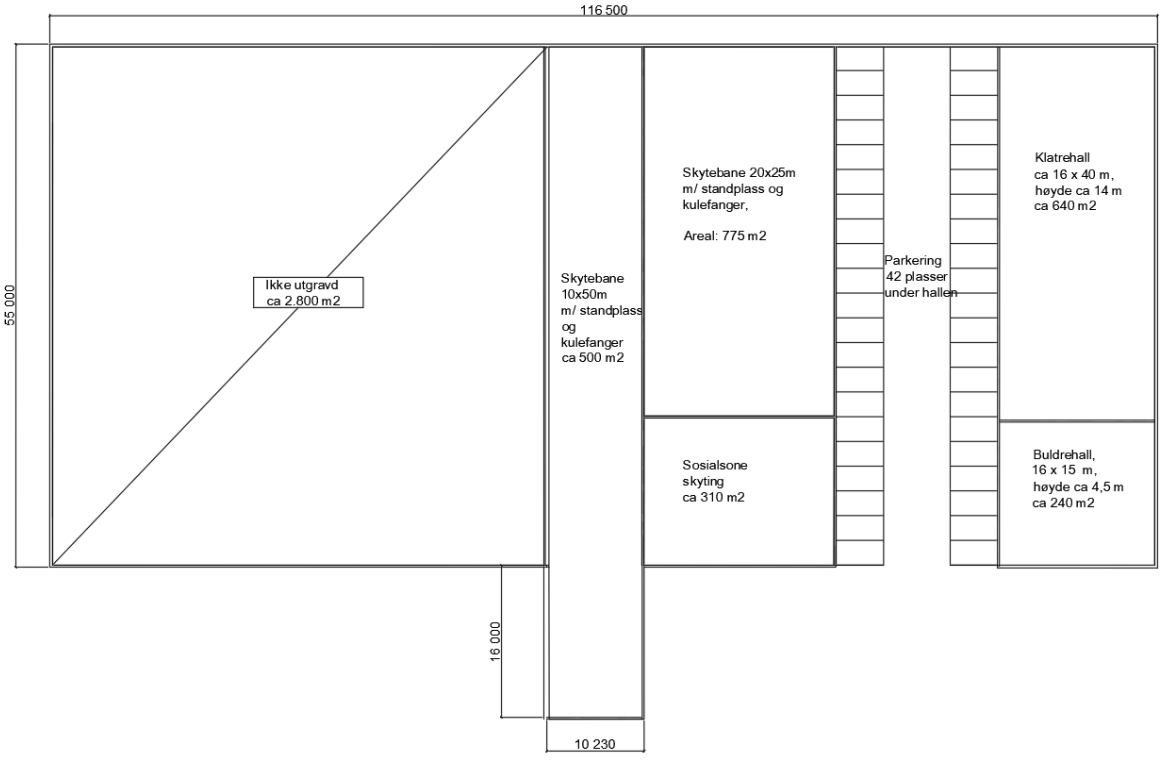

Figur: Forslag til plan underetasje

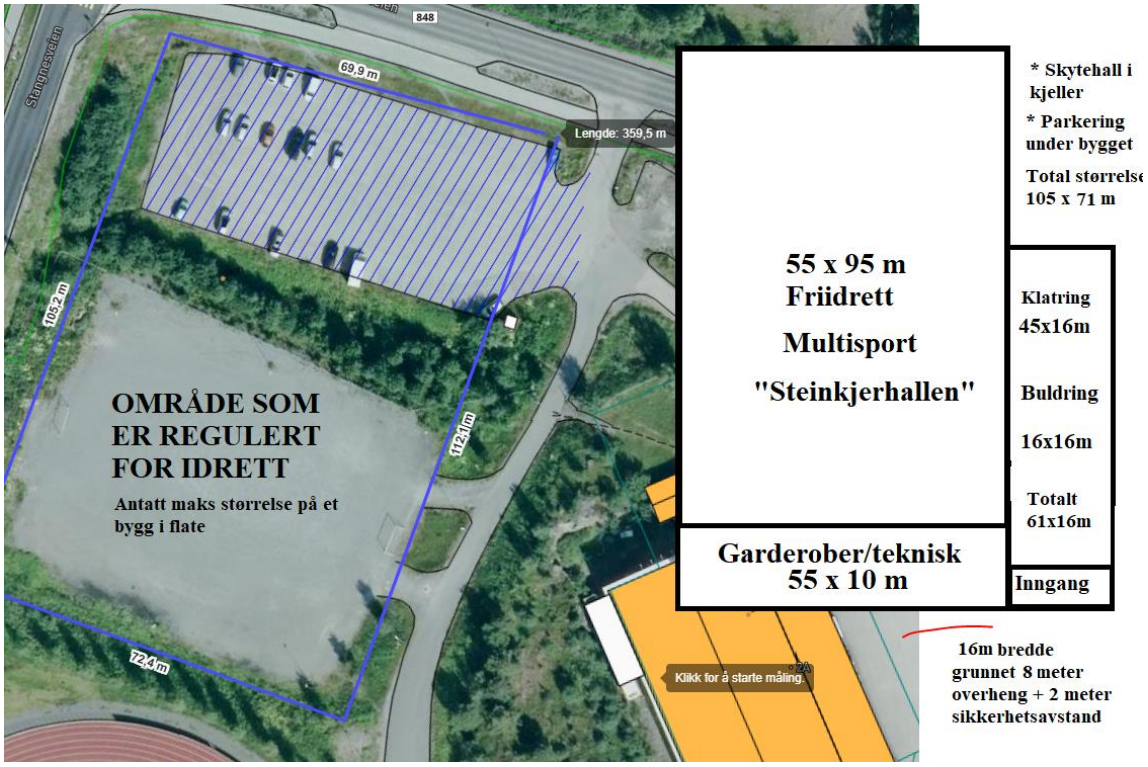

Figur: Alternativ forslag til plan og plassering av klatre/garderobedel, viser tomtas fleksibilitet.

5.3.2 Området Harstad stadion

Reguleringsendring av området med eksisterende haller for å tilrettelegge for bygging av flerbrukshall. Det er per høst 2025 ikke signaler fra Harstad kommune om at Harstadhallen og Hålogalandshallen skal saneres. Det er i så tilfelle ikke plass til en flerbrukshall uten at man tar i bruk områder som per i dag ikke er avsatt til idrettsformål. En større omregulering er derfor påkrevd. Området er regulert til idrettsformål og i kommunal eie.

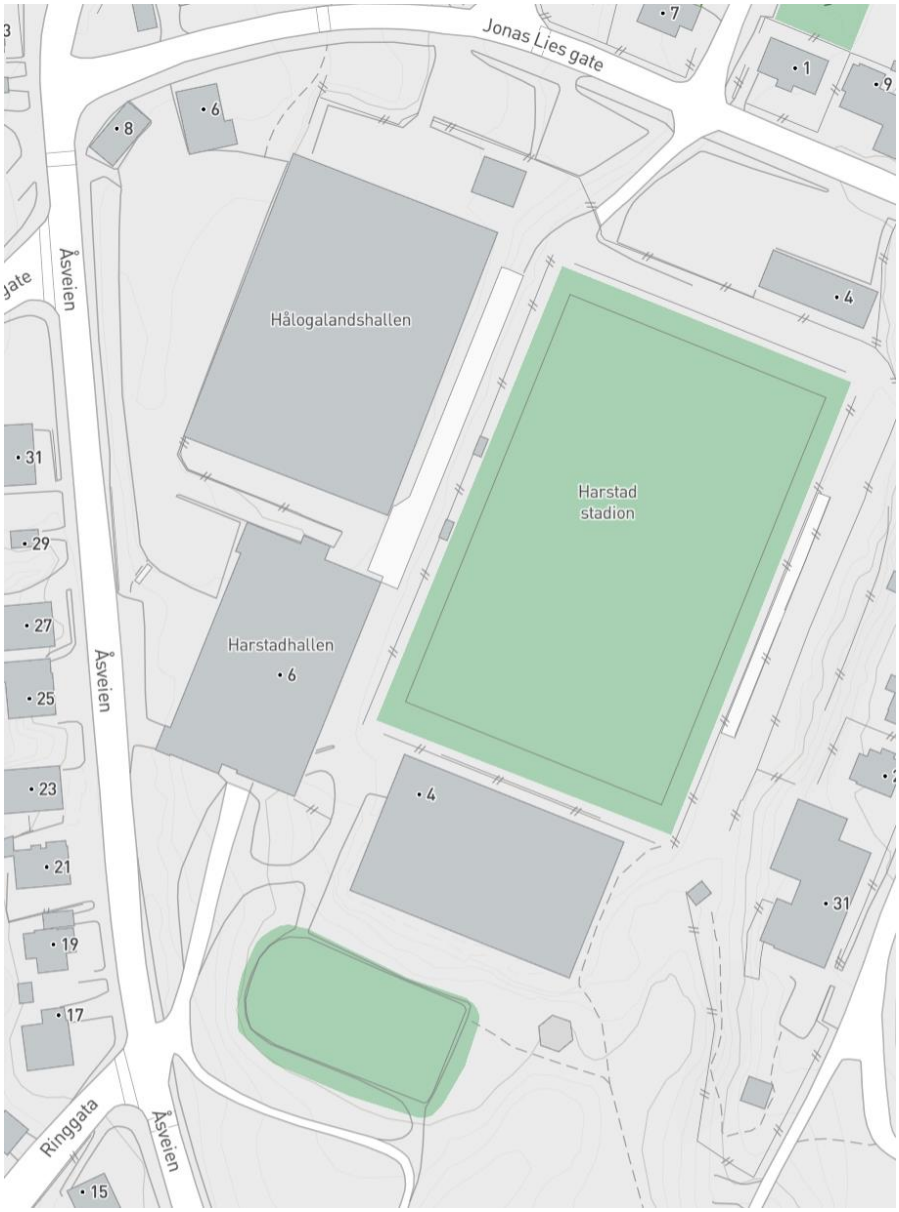

Illustrasjon: Området Harstad stadion

5.3.3 Området mellom Valanveien, Stangnesveien, og Åkerstien

Harstad idrettsråd har identifisert dette området som et mulig innspill til omregulering til idrettsformål. Per i dag er det i kommunens arealplan avsatt som friluftsområde. En større omregulering er derfor påkrevd. Området er i kommunalt eie.

Illustrasjon: Området mellom Valanveien, Stangnesveien og Åkerstien

5.4 Anbefaling

Det er ønskelig å unngå store omreguleringer og/ eller erverv av tomteområder for å realisere en flerbrukshall. Samlokalisering med eksisterende idrettsanlegg er en fordel. Det er derfor vurdert at området ved Stangnes idrettspark per i dag er det mest attraktive lokalisasjonen for en flerbrukshall.

6 Utforming

6.1 Idrettsspesifikke krav

Anbefalte funksjonskrav for idretter er beskrevet i anleggsveilederen.
https://www.anleggsveileder.no/veileder/anbefalte-funksjonskrav

6.1.1 Friidrett

En innendørs rundbane for friidrett er 200m og har spesifikke krav til utforming med doserte svinger. Rundbanen skal ha 6 baner. Det anbefales også å etablere et oppvarmings- og treningsområde (1m bredde) på utsiden av hele rundbanen. Dekket på flatene må være av typen Polytan eller lignende, med spesifikk demping.

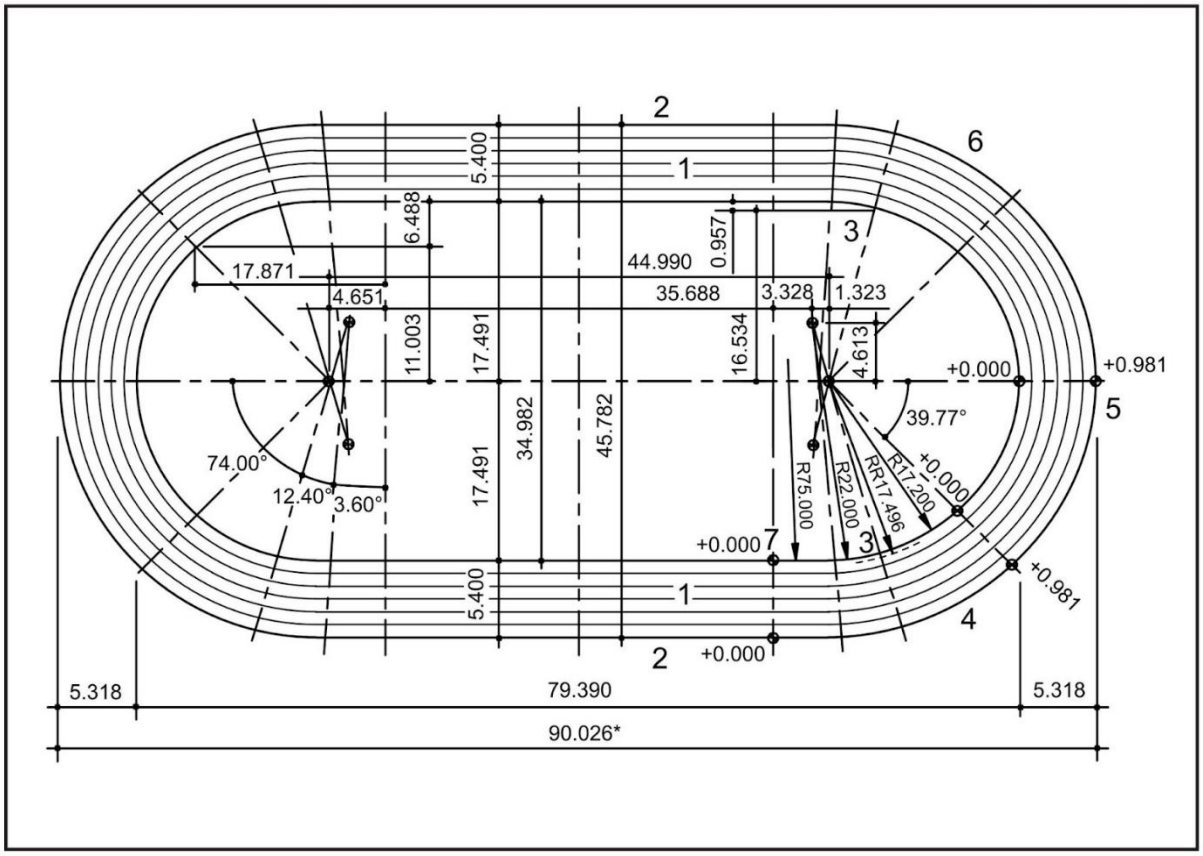

For at flerbruksflaten (området innenfor rundbanen) skal kunne benyttes til friidrett (sprint og hopp) må det etableres punktelastisk gulv med mulighet for bruk av 4 mm pigger («piggskovennlige gulv»), som også er egnet for ballidrett. Det finnes flere eksempler på flerbrukshaller i Norge der denne kombinasjonen er etablert, f.eks. Ulsteinhallen, Sandneshallen og Steinkjerhallen. Området innenfor rundbanen er noe større enn en full håndballbane (25x45m) og gir derfor god mulighet til å etablere en kombinasjon av mange typer ballspillområder.

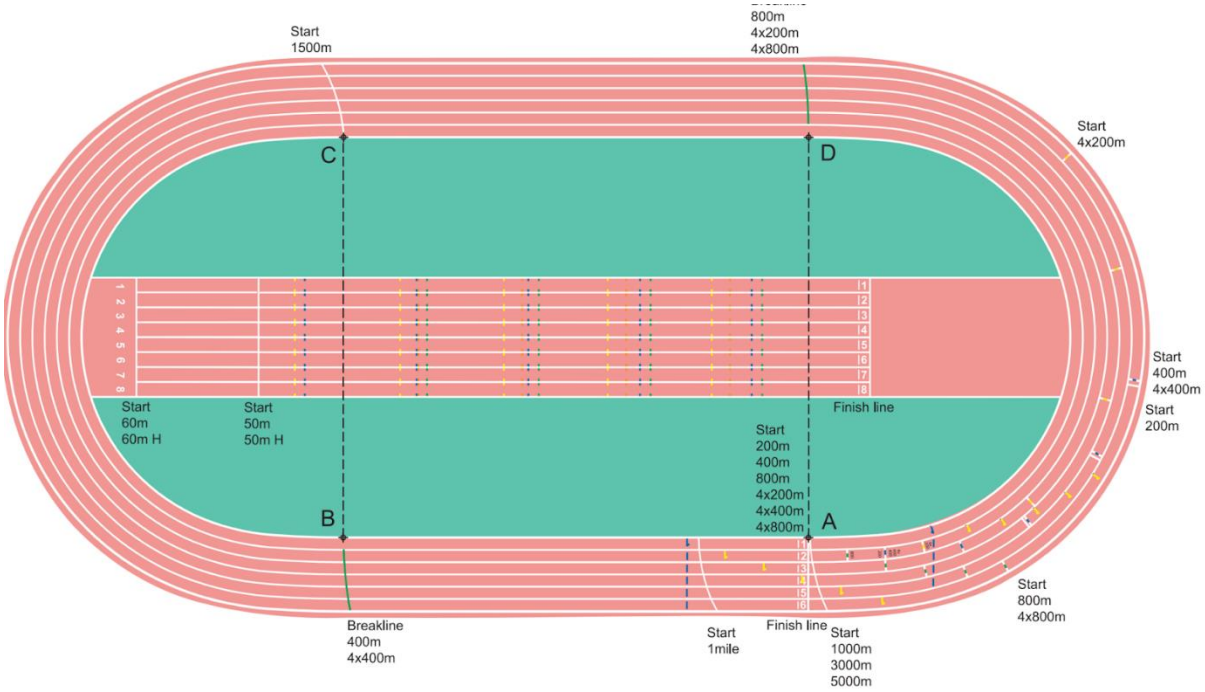

Det må også legges til rette for hopp og kast, både trening og konkurranse. Det er vanlig å utnytte "hjørnene" utenfor rundbanen til kastøvelser. Det må installeres egne sikkerhetsnett til dette.

6.1.2 Skytesport

En skytehall vil kunne innpasses i enten i en underetasje under idrettshallen, eller som tilbygg. En 25 m skytebane med 6 skiver, med areal for kulefangere, standplass, venteområde og oppholdsrom vil kreve et areal med bredde på minimum 6 m og lengde på ca. 40 m. Skytehallen bør ha egen inngang. Et regionsanlegg bør ha 20 standplasser på 25 meters lengde og 10 standplasser på 50 meters lengde. I tillegg bør det legges opp til å kunne skytes luft på tvers av alle baner.

- Standplassbredde: Minimum 1 meter per skytter.
- Lengde: Minimum 18,75 meter (inkl. kulefang).
- Takhøyde: Minimum 2,4 meter.
- Plass til sosialsoner der utøvere kan hvile uten å komme i en sikkerhetsmessig konflikt med pågående aktivitet.
- Mulighet for tilgangsstyring. Dette begrunnes først og fremst i sikkerhet.

For skytehaller stilles det en rekke krav til sikkerhetsmessig utførelse av bygning, og helt spesielle krav til ventilasjonsanlegg. Konstruksjoner som står vinkelrett på skuddretningen skal ha en minimumstykkelse slik at de ammunisjonstyper som skal benyttes på banen, ikke kan gå igjennom. Beliggenhet i en underetasje er derfor å anbefale.

Tekniske krav til innendørs skytebaner er definert av Norges Sportsskytterforbund (NSF): https://www.skyting.no/wp-content/uploads/2022/12/vedlegg-2-tekniske-krav-til-skytebaner.pdf

6.1.3 Klatring

Klatreanlegget skal være en kombinasjon av buldring og tauklatring, og ha plass til sosialsoner og oppvarming/treningssoner.

Utforming av klatreanlegget i en anleggsutbygging anbefales å være slik at anlegget er adskilt fra annen idrett med vegger. Klatring må være skilt fra annen idrett for å unngå støyproblematikk, sikre god HMS og vedlikehold. Klatreanlegget vil være en del av en større anleggsbygging, og det vil kreve kompetanse på klatring for å sikre et fremtidsrettet anlegg. Denne kompetansen besitter Harstad Klatreklubb, med støtte fra særforbundet NKF.

De tekniske krav er veldefinerte for nye klatreanlegg, se Departementets spesifikke anleggsveielder. Denne inkluderer tekniske og sikkerhetsmessige krav i gitt NS-EN 12572 til både tau- og buldreanlegg. Selve klatreanleggene utformes av profesjonelle leverandører etter nærmere spesifikasjon basert på tildelt areal og høyde.

Sentrale krav til anlegget:

- Klatreveggens høyde bør være minimum 13m høy. Det gir bygghøyde på rundt 15m. Med den høyden kan en arrangere Norgescup. Det kan regnes som oppsidemulighet med klatrevegghøyde opp til 17 meter
- Klatreveggen må ha flere linjer med overheng, opptil 6-7m for en 13m høy vegg. Dette påvirker indirekte arealkrav, da fallsikkerhetsonen strekker seg 2m utover fra loddlinje fra toppen av veggen. Dette gir behovet for 16 meter bredt rom for utnyttelse av begge sider.
- Minimum 35 meter bredde, kan og bør fordeles på flere vegger for å muliggjøre barneklatring.
- Buldreanlegget har lavere krav til takhøyde, 4-5m.
- Buldreanlegget bør ha minst 200m2 gulvflate, og 250m2 klatreflate.
- Totalt arealbehov er minimum 1000 m2 gulvflate for klatresoner

Behovsanalysen gir ytterligere krav til byggutforming:

- Ikke være i støymessig eller arealmessig konflikt med andre idretter.
- Lavere klatrevegger (6-7m) til bruk for barn (autobelay)
- Plass til såkalte “sosialsoner” vis a vis buldring/klatring, der utøvere kan hvile uten å komme i sikkerhetsmessig konflikt med pågående klatring.
- Område for oppvarming/styrketrening.
- Mulighet for tilgangsstyring. Dette begrunnes først og fremst i sikkerhet.

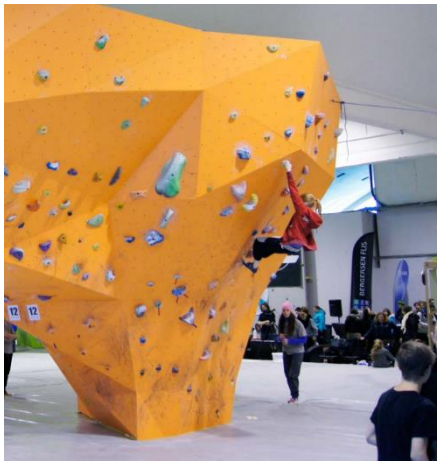

Illustrasjon: Buldreanlegg

Illustrasjon: Buldring i kombinasjon med tauklatring

6.1.4 Volleyball

En volleyballbane måler 18 x 9 meter, med sikkerhetssoner 24 x 16 meter (plass til sekretariat og innbyttere medregnet). Takhøyden skal minimum være 7 meter, men helst 9 meter.

Det vil være ønskelig med 3 parallelle volleyballbaner på spilleflaten, i tillegg til én sentral spilleflate for kamper.

Anbefalte funksjonskrav for ballidretter er beskrevet i anleggsveilederen.
https://www.anleggsveileder.no/veileder/anbefalte-funksjonskrav

6.1.5 Generelt

Flerbruksflaten vil ha oppmerking av baner for de fleste ballidretter. Banene vil ha konkurransemål så langt dette er mulig av hensyn til disponibel plass, og ellers med redusert størrelse for trening. Flaten vi ha inndeling med skillevegger for god og samtidig utnyttelse av aktivitetsflaten og rundbanen. Plasseringen av skilleveggene må spesifiseres ut fra planlagt bruk og for å legge best mulig til rette for samtidig bruk til trening i ulike idretter . I en normalhall er det hensiktsmessig å kunne dele hallen inn i to eller tre enheter, iht banemarkering. Nettvegger, eventuelt med tett duk på nedre del, er en løsning som er rimelig og velutprøvd.

Hallområdet bør ha tribunekapasitet til ca 1000 personer, på en kombinasjon av faste og uttrekkbare tribuner.

For arrangementer må det planlegges for nødvendige tekniske installasjoner, speaker- og tidtakerrom og storskjerm.

Hallen skal inneholde garderober, sosialrom/ møterom, kjøkken/ kafe og tilstrekkelig lagerplass for alle brukergrupper.

Lysinnslipp/vindusflater må prosjekteres i alle deler av hallen, for økt trivsel og mer naturlig lyssetting.

Hallen må ha tilkomst for lift i både flerbruksdel og klatredel.

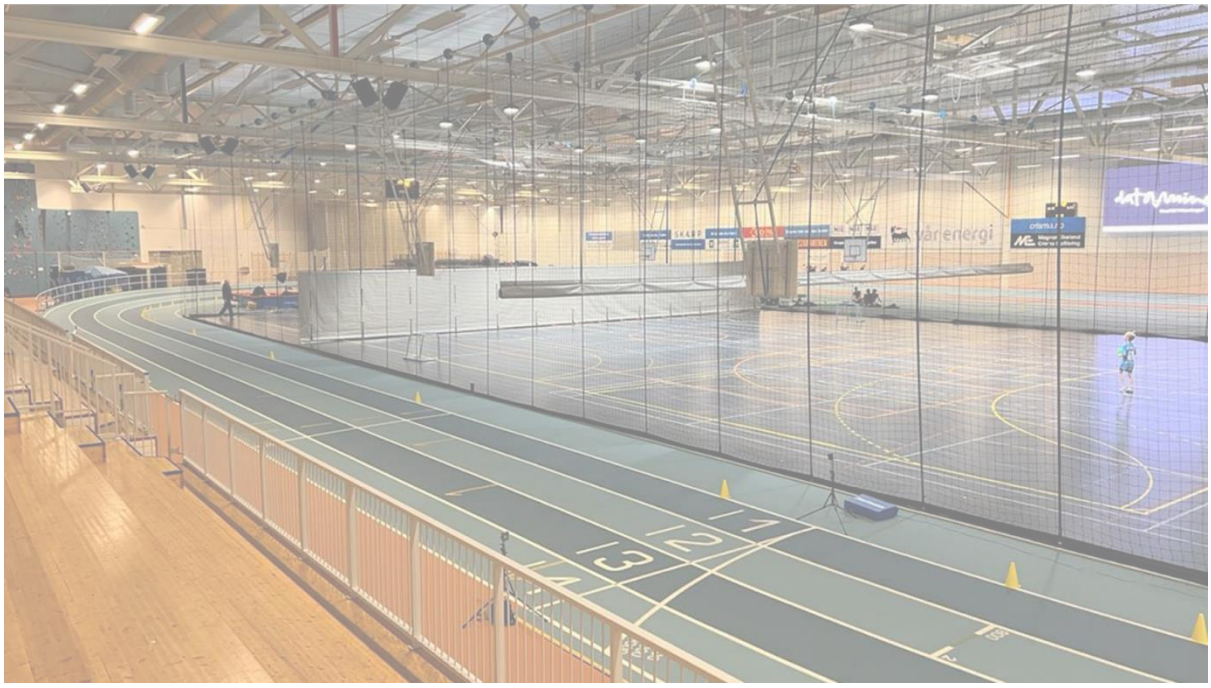

Illustrasjon: Sandneshallen, flerbrukshall med skillevegger for sambruk

Illustrasjon: Ulsteinhallen, flerbrukshall med skillevegger for sambruk

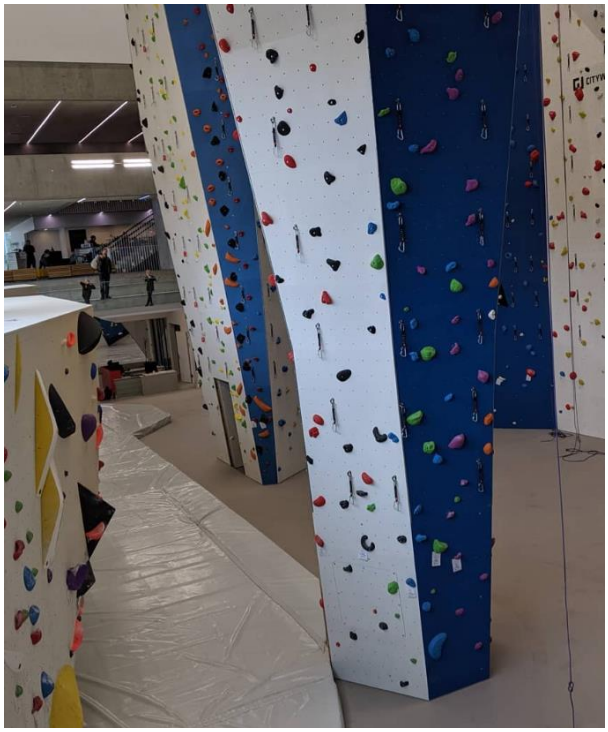

Illustrasjon: Tromsø Klatresenter, kombinasjon av buldring og tauklatring på flere veggflater.

6.2 Universell utforming

Idrettshallen skal tilrettelegges for paraidrett. Dette innebærer at både utøvere, ledsagere og tilskuere skal ha enkel adkomst til hele anlegget og at det må være heis til alle nivåer. Viktige elementer er trinnfri adkomst med ramper og automatiske dører, ledelinjer og kontrastmarkeringer, HC-garderober og universelt tilpassede rømningsveier fra alle områder.

6.3 Adkomst og parkering

Det skal legges til rette for adkomst for gående, syklende og kjørende. Nærmest inngangen vil det være plass til sykkelparkering og HC-plasser.

Parkering ved anlegget planlegges ut fra byggtekniske forskrifter og kommunale vedtekter og reguleringsplaner. Den anbefalte tomten har en utforming som tilrettelegger for parkering under deler av anlegget (se illustrasjon). Dette vil være en tilleggsgevinst for bruken, både med tanke på å opprettholde antallet parkeringsplasser i området, men også mht. brøyting om vinteren. Det bør også ses på muligheter for å etablere et kommunalt parkeringshus, da området per i dag i stor grad er i bruk som parkeringsplass også på dagtid.

Illustrasjon: Os idrettspark med parkeringsanlegg under deler av flerbrukshallen.

7 Organisering og finansiering

7.1 Forankring i involverte klubber og krets

Det er viktig at prosjektet har forankring i de involverte klubbenes høyeste beslutningsfora (normalt årsmøtet). Dette er en forutsetning for at saken får behandling i kommunale, fylkeskommunale og statlige organer. Arbeidet med prosjekt for flerbrukshallen er p.t. forankret i årsmøtet til IK Hind og Harstad Klatreklubb.

Flerbrukshall er på Troms idrettskrets' prioriterte anleggsplan, og det vil være et tett samarbeid med både idrettskrets og særkretser i videre arbeid.

7.2 Forankring i idrettsrådet

Harstad idrettsråd er en viktig rådgiver og samarbeidspartner for Harstad kommune. Det har derfor vært viktig å sikre høy prioritet på HIR's anleggsliste, som er veiledende for Harstad kommunes prioriteringer av anlegg. På årsmøtet i 2025 ble flerbrukshall besluttet som 2. prioritet etter isanlegget som er under realisering, og er dermed i prinsippet første prioritet i arbeidet til idrettsrådet.

7.3 Samarbeid med kommune

Kommunene spiller en meget sentral rolle i realiseringen av de aller fleste prosjekter innenfor idretten. Det vil være nødvendig med tett samhandling med kommunen, i samarbeid med Harstad idrettsråd.

7.4 Finansiering

Finansiering av investeringen vil være en krevende prosess. Ved etablering av nye anlegg er spillemidler viktige. En flerbrukshall kan motta spillemidler for elementer som er spillemiddelberettigede, og i tillegg inntil full momskompensasjon. Det er også muligheter for at interkommunale idrettsanlegg kan få et tillegg på 30 % av ordinært tilskudd.

Det vil være mulig å inngå samarbeid med sponsorer, som enkeltfirma eller fond (Samfunnsløftet etc.).

Det må være tett samhandling med de spesifikke idrettene, der brukerne vil stå for spesifikasjon av idrettsutstyr som de har best kompetanse på. Løst utstyr vil kunne finansieres ved en blanding av låneopptak, klubbspesifikk spillemiddelstøtte, sponsorer og egenkapital.

7.5 Eierskap og drift

De fleste flerbrukshallene i Norge er kommunalt eid og driftet. Dette skyldes ikke minst at en flerbrukshall vil ha involvering fra mange idrettslag, og at det kan være krevende å etablere privat drift med begrenset kapasitet i de enkelte klubbene.

Det er imidlertid også andre eier- og selskapsformer som er aktuelle, slik at man har disse hovedmulighetene:

- Aksjeselskap (AS)
- Kommunalt eierskap
- Kommunalt foretak (KF)
- Stiftelse

Ved kommunalt eie anbefales det byggteknisk drift ved halleier. Den idrettsspesifikke delen for hver idrettsgren bør ivaretas i nært samarbeid med hver gren. Eksempelvis bør teknisk drift- og oppfølgingssansvar av klatreanlegg inkl. alt klatreteknisk utstyr ivaretas av Harstad Klatreklubb (tilsvarende for friidrett og skytesport).

8 Konklusjon og anbefaling

Mulighetsstudien viser at det er behov for en multisportshall for å komplementere Idrettsbyen Harstad og Hålogalandsområdet. Prosjektgruppen anbefaler at arbeidet fortsetter i konseptfasen etter Gode Idrettsanleggs veileder med å utarbeide tekniske detaljer, layout for de forskjellige idrettene, plan og kost for et slikt idrettsanlegg. Det anbefales at områder på Stangnes vurderes videre da området virker mest realistisk og gjennomførbart med hensyn til reguleringsplan og byggetillatelser. Videre må konseptet tidlig forankres med Harstad idrettsråd og Harstad kommune for å sikre realisme i prosjektet.

9 Referanser

KUD: Veileder idrettshaller – planlegging og bygging

Gode idrettsanlegg.no

Prosjektveileder gode idrettsanlegg

KUD: Anleggsregisteret

Anleggsveileder: Veileder for bygging og drift av fleridrettshaller

Veileder: Klatreanlegg. Planlegging, bygging og drift

NFIF: Anleggsoversikt 2025